

Yerdeki Kâğıt

İbrahim DEMİRCİ

Giriş notu: Günün ilk eyleminden sonra uyumayı seçmiş olsaydım, biraz sonra anlatacaklarım ne yaşanırdı, ne yazılırdı. Olasılık ve bilinmezlik üzerinden yargı üreten bu cümle beni rahatsız etti, ediyor, edecek. Şöyle düşünsem daha iyi olacak: 17 Ocak 2014 Cuma günkü seçimlerim, ilk eylemin ardından uyumamayı seçişimle başladı. Sonra çay demlemeyi, kahvaltı sofrasına akşamdan kalmış yarım elmayı -da- dilimleyerek koymayı; yeşil zeytinden şu kadar, siyah zeytinden bu kadar yemeyi... (Olmuyor, olmuyor! Kahvaltı sofrasına -masaya mı deseydim?- oturmadan önce iki bardak su içmeyi seçmiştim. Önceki günlerde yapmadığım bir işti bu. Uyanınca iki, yemeklerden yarım saat önce birer ve uyumadan önce bir bardak su içmeyi öneren, dün gece “gelen kutusu”na düşen bir e-posta iletisine uymuştum böylece!)

Sabahtan beri yaptığım bütün seçimleri eksiksiz ve artıksız olarak anlatamayacağımı anlamış (anlatmış) bulunuyorum. Yine de birkaçını seçerek sayabilirim: 1. Dün boynuma taktığım kravatı bugün de takıp takmamakta tereddüt ettim ve takmayı seçtim. 2. Otobüs mü dolmuş mu iç tartışmasında (tartınmasında?) -yedi sekiz dakika beklemek pahasına- otobüsü seçtim. 3. Durakta bekleyen ve benim ardımdan otobüse binen genç kızın kartı yokmuş, isteğine sessizce evet demeyi ve kartımı bir kez de onun için basmayı seçtim; onu beklemeden arkaya ilerleyip kapı yanındaki ters koltuğa oturmayı, uzattığı parayı iki kez reddetmeme karşın ısrar ettiği için almayı seçtim. (Başımı kaldırıp yüzüne bakmadığımı ve istemeden borçlanmış olduğum 25 kuruşu ona vermek için girişimde bulunmadığımı itiraf ediyorum. Bu itiraf da bir seçim. Bir itiraf daha: O genç kızın kılığını kıyafetini, yanlış yorumlara yol açabileceği kaygısıyla, belirtmemeyi seçtim.)

Yarım saati aşan yolculuk boyunca yaptığım seçimleri, otobüsten inince seçtiğim bir, iki, üç, dört davranışı atlıyorum. Her şeyi anlatmak doğru da değil, gerekli de.

Saat dokuza çeyrek var. Sokak nispeten تنها. Daha önce kim bilir kaç kez önünde kuyruğa girdiğim bankamatik kabininde bir kişi var, kapı önünde biraz açıkta bir kişi daha. Bu iyi, fazla beklemeyeceğim. Ben oraya yaklaşırken kabindeki adam çıktı. Önümdeki adam ilerlerken sol elini pantolon cebinden çıkardı. Bu arada bir kâğıt sola doğru yalpalayarak yere indi. Yer çekiminin yanında hafif bir esinti de varmış demek. Yerdeki kâğıda bakıyorum; bu sikkeli, sarıklı, sakallı adam İtrî mi? “Buhurizade Mustafa İtrî Efendi; Tekbîr, neva kâr, Yahya Kemal, Tanpınar...” demeden “Demek böyle oluyor!” dedim içimden. “Dalgın adam, parasını böyle düşürüyor. Ben de dalgın bir adamım. Yerdeki kâğıdı, o yüz lirayı bir zamanlar böyle düşürmüş olduğum paralara “mahsuben” alıp cebime atsam olur mu?” Kendi kendime gülümserken arkamdaki delikanlıyı fark ediyorum. Acaba benim gördüğümü o da gördü mü? Yerdeki kâğıdın farkında mı? Bunu ona bıraksam mı? Yerdeki kâğıdı görmemiş de olabilir. Bir süre sonra bir rüzgâr onu uçurabilir. Uçan kâğıt ona çok ihtiyacı olan bir yoksulun önüne düşüp onu sevince boğabilir. Neredeyse bir “öykü” kuracağım ama hayır, kâğıt orada öylece duruyor. Kâğıdı yerden almak için bir adım atmam bile gerekmiyor. Sanki benim cebimden düşmüş. Cebimin boş olduğunu kesinlikle bilmesem, bu para benden mi düştü kuşkusuna kapılabilirim. (Dalgınlardan olduğumu söylemiş miydim? Bir gün benden başka kimsenin bulunmadığı bir mescitte halının üzerinde bulduğum beş lirayı, benden düştüğünü düşünerek cebime soktuğumu hatırlıyorum.)

Eğiliyorum, yerdeki kâğıdı sol elimin şahadet parmağıyla orta parmağı arasına sıkıştırıp doğruluyorum. Yüz lirayı böyle eğreti (iğreti?) tutmayı seçiyorum, evet. Onu biraz sonra sahibine vereceğim. Sahibi üç yanı cam kabinin içinde işlemlerini yapmakla meşgul. Ensesinden taşan, uzunca ve kıvrırcık siyah saçları ıslak gibi. Jöleli mi? Hiç sevmedim jöleyi. Şampuanı bile sevemedim ben.

Kabindeki adam işini bitirip çıkıyor. Buğday ten, kalın kara kaşlar, kısa siyah sakal. Yakışıklı sayılır. Yaşı yirmi beş ile otuz arasında olmalı. Uzaklaşmasına fırsat vermeden sol elimi uzatıyorum. “Bu sizden düştü.” diyorum. Şaşıyor. Şahadet parmağımla orta parmağım arasında tuttuğum o kâğıdı alıyor ve “Teşekkür ederim. Allah razı olsun. Çok sağolun.” diyor.

(Adamın bu üç cümlesi arasına önce virgül koymuştum. Sonra vazgeçtim ve nokta koymayı seçtim. Nokta, durumu aslına uygun biçimde yansıtmak için daha elverişli, daha doğru göründü bana.)

Ben ne diyebilirdim? Ne diyeceğimi seçmek için düşünmeden “Önemli değil!” deyiverdim. Oysa önemli imiş. Önemli olmasa bu yazı yazılır mıydı?